

DECIZIA Nr.1.394
din 26 octombrie 2010

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.257
alin.(2) lit.f) teza finală din Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul
sănătății**

Publicată în Monitorul Oficial nr.863 din 23.12.2010

Acsinte Gaspar	- președinte
Aspazia Cojocar	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Ion Predescu	- judecător
Puskas Valentin Zoltan	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Patricia Marilena Ionea	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.257 alin.(2) lit.f) din Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, excepție ridicată de Valentin Barbu în Dosarul nr.10.157/280/2009 al Judecătoriai Pitești - Secția civilă.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 14 octombrie 2010 și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea la data de 26 octombrie 2010.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 9 decembrie 2009, pronunțată în Dosarul nr.10.157/280/2009, **Judecătoria Pitești a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.257 alin.(2) lit.f) din Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.**

Excepția a fost ridicată de Valentin Barbu cu prilejul soluționării unei contestații la executare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că textul de lege criticat este contrar dispozițiilor art.56 alin.(2) din Constituție, care consacră principiul așezării juste a sarcinilor fiscale. În acest sens, arată, în esență, că, urmare a aplicării dispozițiilor art.259 alin.(2) lit.f) din Legea nr.95/2006, a fost obligat la plata unei contribuții la asigurările sociale de sănătate care depășea cuantumul veniturilor realizate, respectiv sumele obținute din închirierea unui imobil.

Judecătoria Pitești - Secția civilă consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. Astfel, cota de contribuție de 6,5% din veniturile realizate care constituie contribuția la asigurările sociale de stat este unică, neavând un caracter progresiv. Prin urmare, diferența valorică a contribuției este determinată de nivelul venitului. De asemenea, legiuitorul a stabilit o obligație fiscală minimă, care nu poate fi însă mai mică de un salariu de bază minim brut pe țară, lunar. Această obligație este justificată de beneficiile acordate asiguraților în sistemul de asigurări sociale de sănătate.

Potrivit dispozițiilor art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că textul de lege criticat este constituțional.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art.257 alin.(2) lit.f) din Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.372 din 28 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții potrivit cărora: "*Contribuția lunară a persoanei asigurate se stabilește sub forma unei cote de 6,5%, care se aplică asupra:[...]*

f) veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, veniturilor din dividende și dobânzi, veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supun impozitului pe venit, numai în cazul în care nu realizează venituri de natura celor prevăzute la lit.a)- e), alin.2¹ și art.213 alin.(2) lit.h), dar nu mai puțin de un salariu de bază minim brut pe țară, lunar."

Curtea observă că, în realitate, critica autorului excepției se limitează doar la dispozițiile tezei finale a art.257 alin.(2) lit.f) din Legea nr.95/2006, astfel că numai acest text va fi supus analizei de constituționalitate.

Autorul excepției consideră că acest text de lege este contrar prevederilor art.56 alin.(2) din Constituție referitor la așezarea justă a sarcinilor fiscale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, prin dispozițiile art.257 alin.(2) din Legea nr.95/2006, legiuitorul a urmărit instituirea unei cote de contribuție unice la sistemul de asigurări sociale de sănătate. Diferența dintre cuantumul efectiv al contribuției ce revine diferitelor persoane este determinată, în practică, de mărimea veniturilor la care se calculează cota de contribuție. În legătură cu acest aspect, prin Decizia nr.56 din 26 ianuarie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.164 din 21 februarie 2006, Curtea statua că principiul constituțional al așezării juste a sarcinilor fiscale pentru suportarea cheltuielilor publice impune diferențierea contribuției persoanelor care realizează venituri mai mari, însă cota de contribuție, exprimată procentual, este unică, neavând caracter progresiv.

În același timp, având în vedere că accesul la serviciile medicale în sistemul public de asigurări sociale este condiționat de participarea la acest sistem prin plata contribuției la fondul de asigurări sociale de sănătate, și ținând seama de principiul solidarității în constituirea și utilizarea acestui fond, care antrenează întreaga societate în efortul protejării sănătății populației, legiuitorul a instituit obligația unei minime contribuții, în acest sens sunt relevante cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr.934 din 14 decembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.53 din 23 ianuarie 2007, în care s-a arătat că "obligativitatea asigurării și a contribuției la sistemul asigurărilor sociale de sănătate trebuie analizată în legătură cu un alt principiu care stă la baza acestui sistem, anume cel al solidarității. Astfel, datorită solidarității celor care contribuie, acest sistem își poate realiza obiectivul principal, respectiv cel de a asigura un minimum de asistență medicală pentru populație, inclusiv pentru acele categorii de persoane care se află în imposibilitatea de a contribui la constituirea fondurilor de asigurări de sănătate". Toate acestea reprezintă, de fapt, "o expresie a prevederilor constituționale care reglementează ocrotirea sănătății și a celor care consacră obligația statului de a asigura protecția socială a cetățenilor".

Stabilind cuantumul contribuției minime, art.257 alin.(2) lit.b) din Legea nr.95/2006 prevede că acesta nu poate fi mai mic decât procentul de 6,5% calculat la un salariu de bază minim brut pe țară, lunar.

În același timp, însă, art.257 alin.(2) lit.f) din Legea nr.95/2006 instituie obligația persoanelor care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor, veniturilor din dividende și dobânzi, veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supun impozitului pe venit de a contribui la fondul de asigurări sociale de sănătate într-un cuantum de 6,5% din aceste venituri, "*dar nu mai puțin de un salariu de bază minim brut pe țară, lunar*".

Deși pare a urmări aceeași logică a dispozițiilor art.257 alin.(2) lit.b) din Legea nr.95/2006, textul de lege criticat, prin formularea sa, conduce însă la o interpretare diferită, și anume că, în situația persoanelor care se încadrează în ipoteza normei, valoarea contribuției nu poate fi mai mică decât însuși cuantumul unui salariu de bază minim brut pe țară, lunar. Faptul că o astfel de interpretare este posibilă în practică, este confirmat prin însăși opinia formulată de Judecătoria Pitești - Secția civilă cu privire la excepția de neconstituționalitate, prin care se arată că "legiuitorul a înțeles să stabilească o obligație fiscală minimă pe care orice persoană care realizează venituri să o aibă (**nu mai puțin de un salariu minim brut pe țară, lunar**) [...]".

Or, o asemenea interpretare ridică probleme de constituționalitate care pun în discuție respectarea principiului constituțional al justei așezări a sarcinilor fiscale.

Astfel, principiul constituțional amintit implică un complex de condiții de care legiuitorul este ținut atunci când instituie anumite obligații fiscale în sarcina contribuabililor. Așa cum Curtea statua prin Decizia nr.6 din 25 februarie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.61 din 25 martie 1993, "fiscalitatea trebuie să fie nu numai legală, ci și proporțională, rezonabilă, echitabilă și să nu diferențieze [...] pe criteriul grupelor sau categoriilor de cetățeni". Prin urmare, așezarea justă a sarcinilor fiscale trebuie să reflecte însuși principiul egalității cetățenilor în fața legii, prin impunerea unui tratament identic pentru situații identice și să țină cont, în același timp, de capacitatea contributivă a contribuabililor, luând în considerare elementele ce caracterizează situația individuală și sarcinile sociale ale acestora.

Or, Curtea constată că niciuna dintre aceste cerințe nu este respectată de textul de lege criticat.

Astfel, dacă art.257 alin.(2) din Legea nr.95/2006 instituie o regulă generală în ceea ce privește calculul contribuției, prin stabilirea unei cote de 6,5% ce se aplică asupra diverselor venituri pe care contribuabilii le pot realiza, art.257 alin.(2) lit.f) teza finală, prin redactarea sa, pare să instituie o excepție. Tratamentul juridic diferențiat nu este justificat de nicio împrejurare obiectivă. Natura veniturilor nu constituie, din perspectiva textului de lege criticat, un criteriu pentru instituirea unei reglementări diferite. În acest sens, Curtea observă că teza întâi a art.257 alin.(2) lit.f) se supune aceleiași reguli generale, aplicabile tuturor categoriilor de venituri, și numai dispozițiile tezei finale, referitoare la contribuția minimă datorată, instituie un tratament diferit.

În același timp, Curtea constată că obligația instituită de prevederile art.257 alin.(2) lit.f) teza finală din Legea nr.96/2006 poate conduce, în practică, la obligarea asiguratului de a plăti o contribuție mai mare decât înseși veniturile realizate. Or, o asemenea prevedere nu poate fi considerată, sub niciun aspect, ca asigurând proporționalitatea și caracterul rezonabil al sarcinii fiscale, în sensul celor arătate mai sus.

Având în vedere toate aceste aspecte, Curtea constată că prevederile art.257 alin.(2) lit.f) teza finală din Legea nr.95/2006 sunt neconstituționale în măsura în care se interpretează că valoarea contribuției minime la fondul de asigurări sociale de sănătate, datorată de persoanele care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor, venituri din dividende și dobânzi, venituri din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și alte venituri care se supun impozitului pe venit, nu poate fi mai mică decât cuantumul unui salariu de bază minim brut pe țară, lunar.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art.146 lit.d) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.1-3, al art.11 alin.(1) lit.A.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate formulată de Valentin Barbu în Dosarul nr.10.157/280/2009 al Judecătorei Pitești - Secția civilă și constată că dispozițiile art.257 alin.(2) lit.f) teza finală din Legea nr.95/2006 sunt neconstituționale în măsura în care se interpretează că valoarea contribuției minime la fondul de asigurări sociale de sănătate, datorată de persoanele care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor, venituri din dividende și dobânzi, venituri din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și alte venituri care se supun impozitului pe venit, nu poate fi mai mică decât cuantumul unui salariu de bază minim brut pe țară, lunar.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 octombrie 2010.